

Välkommen till BIPARADISET i Bokhultet

Biparadiset i Bokhultet

Biparadiset i Växjö är Sveriges första biparadis. Det invigdes 2010 och skapades på en två hektar stor plan som tidigare användes för övningskörning av lastbilar. Den främsta orsaken till att biparadiset bildades var att gynna den rika förekomsten av sällsynta fjärilar och vilda bin som påträffats i omgivningarna.

Totalt har nu närmare 100 vilda biarter noterats i trakten, vilket gör det till en av de artrikaste platserna i landet. Flera arter som exempelvis väddgökbi och storfibblebi återfinns på den så kallade rödlistan över arter som riskerar att försvinna från landet.

Vad är ett biparadis?

Ett biparadis är ett område som skapats för att gynna pollinerande insekter, särskilt fjärilar, vilda bin och andra steklar. Det ska även vara ett centrum för information om pollinering i synnerhet och insekter i allmänhet. Ett besök i ett biparadis ska ge tips om vad man själv kan göra för att gynna vilda bin och andra insekter. Ett biparadis ska vara ett utflyktsmål för människor som vill uppleva en rik natur med mycket blommor och ett intressant insektsliv. Här ska finns många platser för vila och fika.

Väddgökbi (*Nomada armata*)

Storfibblebi (*Panurgus banksianus*)

Kryssa för
de arter du
hittar!

Året runt i Biparadiset!

Vilka upplevelser väntar i Biparadiset
vid olika tider på året.

Mitten av april – mitten av maj.

Sälgen blommar, så alla bin beroende av sälg flyger, liksom nyvakna humledrottningar. Leta på sydsidan av kullarna i Biparadiset efter kolonier av sälgsandbin och lite senare även dess parasiter sälggökbi och stor svävfluga. Paddor, snok och mindre vattensalamander kan ses i och vid dammen. Skalbaggarna grön och brun sandjägare är vanliga.

Grön sandjägare (*Cicindela campestris*)

Sälgsandbi (*Andrena vaga*)

Mitten av maj – mitten av juni.

Gökärt och käringtand blommar och lockar till sig vialsandbin, lundmurarbi, humlor och långhornsbi. Även tjärblomstern lockar mycket humlor. Vid dammen börjar trollsländorna att flyga. Fjärilar som kamgräsfjäril, puktörneblåvinge, mindre guldvinge, makaonfjäril, aurorafjäril, skogsvisslare och svingelgräsfjäril kan ses. Mot slutet av perioden blommar hagtornsbuskarna som lockar till sig blomflugor, långhorningar och bin som hagtorssandbi.

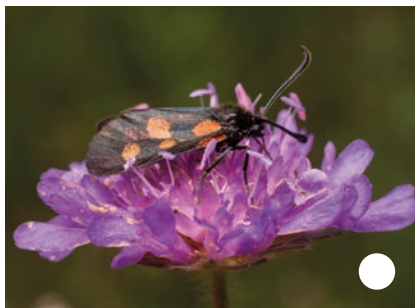
Puktörneblåvinge (*Polyommatus icarus*)

Långhornsbi (*Eucera longicornis*)

Mitten av juni – slutet av juli.

Fibblor och åkervädd blommar och lockar mycket bin och fjärilar. Nu är bästa tiden att se biparadisets mest unika arter som väddsandbi, ängsmetallvinge, violettekantad guldvinge, vickerglasvinge, storfibblebi, kärrantenmal och mindre bastardsvärmare.

Mindre bastardsvärmare (*Zygaena viciae*)

Väddsandbi (*Andrena hattorfiana*)

Ångsmetallvinge (*Adscita statices*)

Violettkantad guldvinge (*Lycaena hippothoe*)

Augusti – slutet av september

Blålockorna blommar för fullt och lockar till sig blålocksbi, småsovarbi och storsovarbi. Ljungsandbin besöker ljung och tandsandbi ses på renfana. På rödklint sitter ofta humlehannor eller snylthumlor. Bålgetingar flyger över blommor på jakt efter insekter att föda upp sina larver med. Ängsvädd lockar fjärilar som påfågelläga, amiral och näselfjäril. Dammen torkar ofta ut och rara växter som klotgräs, strandlumner och rödlånke visar sig.

Blålocksbi (*Melitta haemorrhoidalis*)

Tandsandbi (*Andrena denticulata*)

Så kan du hjälpa bin och andra pollinerare

Vilda bin och andra pollinerare behöver ofta två skilda saker; dels tillräckligt med mat i form av nektar och pollen och dels någonstans att bo eller där larverna kan utvecklas.

Mat

Att det finns mycket blommor från tidig vår till höst är avgörande för många pollinerare. Alla blommor är viktiga, även de som vi ofta kallar "ogräs". Så ett enkelt sätt att öka mängden blommor är att låta vitklöver och maskrosor blomma i gräsmattan eller varför inte göra om en del av gräsmattan till en äng. Du kan också vara mindre nitisk vid ogrärensandet av kirskaål, plistrar, tistlar och baldersbrå i landet eller rabatten.

Blommande träd och buskar som sälg, körsbär, vinbär, lönn, hägg, päron, äppelträd, syren, rönn, hagtorn, rosor, hallon och lind avlöser varandra i blomning och producerar mängder med mat till pollinerarna.

Du kan även odla växter som innehåller extra mycket pollen och nektar exempelvis bolltistel, honungsfacelia, lavendel, salvia, myntor, nepetor, stjärnflocka, vallört, krokus, lungört, gurkört, timjan, rosenflockel, fingerborgsblomma och blåklockor.

Bostad och larvutveckling

Bin som bygger bo i håligheter kan lätt gynnas genom att man tillverkar biholkar. En biholk kan vara en bit trä med borrarade hål (hålens diameter skall vara 3-13 mm) eller en samling avklippta bamburör eller andra ihåliga grenar/strån. Tänk på att det inte ska vara hål rätt igenom, och om du borrar så borra hela borrets längd.

Bin som gräver sina bon i marken gynnar du genom att skapa fläckar av öppen jord eller sand med hjälp av en spade på soliga platser.

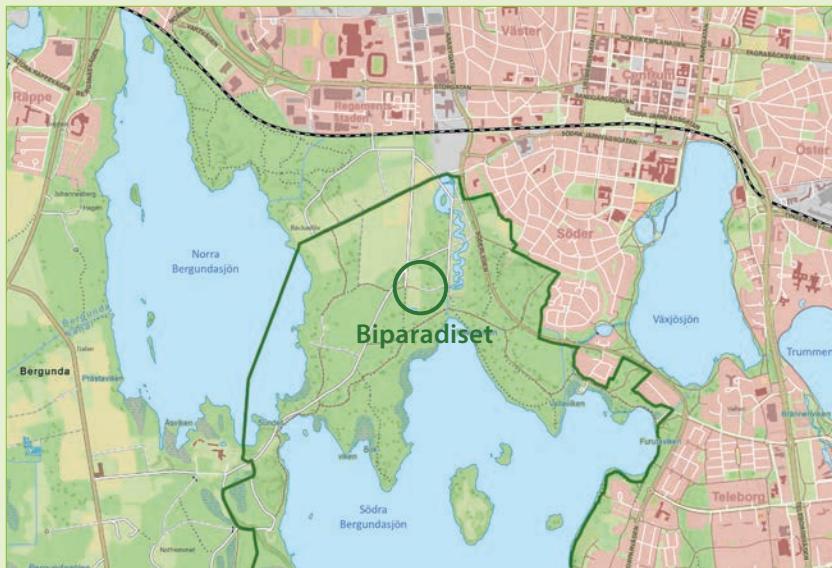
Övriga pollinerare som fjärilar, blomflugor och olika skalbaggar har larver som lever i exempelvis multnande ved eller i småvatten. Många larver äter bladlöss eller växter. Genom att spara döda träd, gräva dammar och låta ett hörn av trädgården vara mer vildvuxen gynnar du många pollinerare.

Enkla sätt att gynna pollinerare!

- Låt ogräsen blomma
- Klipp inte gräsmattan så ofta
- Lämna oklippta delar av gräsmattan
- Gynna blommande träd och buskar
- Odlia blommor med extra mycket pollen och nektar
- Bygg en biholk
- Skapa jord/sandblottor
- Spara döda träd
- Ät svenskt naturbeteskött
- Ät ekologiskt

Ett smalbi (*Lasioglossum*) samlar pollen på en smörblomma. Många bin besöker gärna blommor som vi ofta kallar ogräs. Att låta smörblommor, vitklöver och maskrosor blomma är ett av de enklaste sätten att gynna pollinerare.

Gör ett besök i Biparadisets! Området ligger i Växjö:s sydvästra utkant och nås lätt via cykelvägar och strövstigar. Parkering finns i områdets norra del. Gångvägar leder genom området och det är lätt tillgängligt för alla.

Text och foto: Tobias Ivarsson.

Kartor och produktion: Växjö kommun

Mer information:

"Biparadisets" - ett naturprojekt i Bokhultet skriven av Tobias Ivarsson. Skriften kan laddas ner från kommunens hemsida.

